

1. Aşağıdakilerden hangisi 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nda ihale komisyonunun aşırı düşük teklifleri belirlemede ve değerlendirmede esas aldığı temel kriterdir?

- A) İhale komisyonunun temel aldığı kriterler
- B) Yüklenici tarafından belirlenen kriterler
- C) Kamu ihale kurumu tarafından belirlenen kriterler
- D) İhale yetkililerinin kriterleri
- E) Danışman tarafından tespit edilen kriterler

2. Gelir Vergisi Kanunu madde 43/1'e göre, ortak maliyetlerin dağıtımında kullanılan dağıtım ölçüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnşaat işlerine ilişkin finansman giderleri
- B) Yıl içindeki inşaat işlerinde çalışılan gün sayısı
- C) İnşaat işlerine ilişkin elde edilen kazançlar
- D) İnşaat işlerine ilişkin harcamalar
- E) İnşaat işlerine ilişkin maliyetler ve diğer işlere ilişkin gelirler

ihale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, Hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

1.(Değişik: 17/12/2003-5024/7 md.)

Yıl içinde birden fazla inşaat ve onarma işinin birlikte yapılması halinde, her yıla ait müşterek genel giderler bu işlere ait **harcamaların** (enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde düzeltilmiş tutarlarının)

enflasyon düzeltmesine tâbi tutulmuş tutarlarının birbirine olan nispeti dahilinde;

2.(Değişik: 17/12/2003-5024/7 md.)

Yıl içinde tek veya birden fazla inşaat ve onarma işinin bu madde şümülüne girmeyen işlerle birlikte yapılması halinde, her yıla ait müşterek genel giderler, bu işlere ait harcamalar ile diğer işlere ait satış ve hasılat tutarlarının (enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde bunların düzeltilmiş tutarlarının) birbirine olan nispeti dahilinde;

3. Birden fazla inşaat ve onarma işlerinde veya bu işlerle sair işlerde müştereken kullanılan tesisat, makina ve ulaştırma vasıtalarının amortismanları, bunların her işte kullanıldıkları gün sayısına göre.

3. CML İnşaat AŞ, bir yıl önce 240.000 TL' ye satın aldığı arsa üzerine 30 katlı bir iş merkezi yapma kararı almıştır. Buna göre, işletmenin arsaya ilişkin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme hesabı 240.000 TL borçlu; 151 Yarı Mamuller Üretim hesabı 240.000 TL alacaklı
- B) 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı 240.000 TL borçlu; 152 Mamuller hesabı 240.000 TL alacaklı
- C) 730 Genel Üretim Giderleri hesabı 240.000 TL borçlu; 250 Arsa ve Araziler hesabı 240.000 TL alacaklı
- D) 740 Hizmet Üretim Maliyeti hesabı 240.000 TL borçlu; 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı 240.000 TL alacaklı
- E) 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı 240.000 TL borçlu; 250 Arsa ve Araziler hesabı 240.000 TL alacaklı

Bur da binanın ne amaçla yapıldığı konusu açıklık kazanmadığı için yanıtlanabilir.

•Satın Alınan Arsa Üzerine Satmak Amacıyla İnşaat Yapılması,

Satmak amacıyla daire veya işyeri yapımına tahsis edilen arsa mamul üretiminin İlk Madde ve Malzemesi niteliğindedir.

-----/-----
150 İlk Madde ve Malzeme X
191 İndirilecek KDV X
320 Satıcılar X
-----/-----

İşletmenin Aktifinde MDV Niteliğinde Kayıtlı Arsa Üzerine Kullanılmak Amacıyla İnşaat Yapılması,

Aktifte MDV olarak kayıtlı arsanın, yine başka bir MDV dönüşümü söz konusudur. İşletme açısından yatırımdır. Burada bina yapımına tahsis edilen arsa ise yatırımın İlk Madde ve Malzemesi niteliğindedir.

-----/-----
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar X
250 Arazi ve Arsalar X
-----/-----

İşletmenin Aktifinde MDV Niteliğinde Kayıtlı Arsa Üzerine Satmak Amacıyla İnşaat Yapılması,

Burada satmak amacıyla daire veya işyeri yapımına tahsis edilen arsa mamul üretiminin İlk Madde ve Malzemesi niteliğindedir.

-----/-----
150 İlk Madde ve Malzeme X
250 Arazi ve Arsalar X
-----/-----

4. TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standardına göre sözleşme geliri, ulaşılan tamamlanma aşamasına kadar katılan inşaat maliyetiyle eşleştirilerek, bitirilen işle orantılı gelir, gider ve kârın raporlanması yöntemi aşağıdakilerden hangisi dir?

- A) Maliyet artı kâr yöntemi
- B) Eşdeğer orantı yöntemi
- C) Eskalasyon maliyet yöntemi
- D) Eşik değer yöntemi
- E) **Tamamlanma yüzdesi yöntemi**

5. Aşağıdakilerden hangisi geçici teminat olarak kabul edilecek değerlerden biri değildir?

- A) Tedavüldeki Türk Parası
- B) Özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları
- C) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri
- D) **Hisse senetleri**
- E) Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların verdiği teminat mektupları

25. Finansal tablolara yansıtılacak gelir ve giderlerin belirlenmesinde sözleşmenin tamamlanma aşamasının baz alınması "**tamamlanma yüzdesi yöntemi**" olarak adlandırılır. Bu yöntemde sözleşme geliri, ulaşılan tamamlanma aşamasına kadar katılan inşaat maliyetiyle eşleştirilerek, **bitirilen işle** orantılı gelir, gider ve kârın raporlanması sağlanır. Bu yöntem, ilgili dönemde sözleşme kapsamındaki işin aşaması ve işteki ilerleme konusunda yararlı bilgi sağlar.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

Madde 34- Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

- a) Tedavüldeki Türk Parası.
- b) (Değişik: 30/7/2003-4964/21 md.) Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları.
- c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

İlgili mevzuatına göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların veya özel finans kurumlarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.¹

6. Aşağıdaki durumlardan hangisinde istekli kamu ihalesi dışında bırakılamaz?

- A) Tasfiye halinde olan istekliler
- B) Mesleki ve teknik yeterliliğe sahip istekliler
- C) Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan istekliler
- D) Mahkeme kararı ile kamu ihalelerine katılması yasaklanmış olan istekliler
- E) Rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunan istekliler

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

Madde 10

Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

- a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.
- b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.
- c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.
- d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan.
- e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.
- f) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen.
- g) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.
- h) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.
- i) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan.
- j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen.

7. BRK inşaat taahhüt işletmesi Belde Evi inşaat işini 180.000 TL bedelle üstlenmiştir. İşletme, belde evi inşaatında kullanmak amacıyla 100 ton beton için satın alma sözleşmesi imzalamıştır. İnşaatın temeli için ise bu 100 ton betondan 5 tonu aynı gün inşaat alanında kullanılmıştır. İşletmenin kullandığı 5 ton betonun maliyeti 22.000' TL dir. Bu bilgilere göre işletmenin belde evi inşaatı için kullandığı betonun muhasebe kaydında borçlu hesap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabı
- B) 151 Yarı Mamuller Üretim hesabı
- C) 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı
- D) 730 Genel Üretim Giderleri hesabı
- E) 740 Hizmet Üretim Maliyeti hesabı

8. Aşağıdakilerden hangisi özel (yap-sat) inşaat işletmelerinin kendi ihtiyaçları için inşaat yapımları durumunda, inşaatın yapımı süresince gerçekleştirilen maliyetlerin izlendiği hesaptır?

- A) 250 Arsa ve Araziler hesabı
- B) 252 Binalar hesabı
- C) 208 Yapılmakta Olan Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller hesabı
- D) 260 Haklar hesabı
- E) 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı

7/A Sistemine Göre Direkt Madde Giderlerinin Kaydı: İnşaat taahhüt işletmeleri, yapmakta oldukları inşaatlarda kendi stoklarından kullandıkları ilk maddeleri "740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı"na Borç kaydederler.

İNŞA-AT İşletmesi inşaat ve onarımı işi ile inşaat malzemesi satışı yapan bir işletmedir. 2013 yılı boyunca işletmenin faaliyetlerine ilişkin bilgiler şöyledir:

$$\text{Ortak Maliyet Yükleme Payı} = \frac{\text{Toplam Ortak Maliyetler}}{\text{Toplam İnşaat İş Harcamaları + Toplam Diğer İşler Hasılatı}}$$

İşin Türü	Çalışılan Süre (gün)	Harcama / Maliyet (TL)	Satış Hasılatı (TL)
İnşaat ve onarım işleri	220	135.000	455.000
İnşaat Malzemesi Satışı	360	110.000	165.000
Toplam		245.000	620.000

$$135.000 + 165.000 = 300.000$$

$$\text{OMYP} = 64.500 / 300.000 = 0,215$$

$$135.000 \times 0,215 = 29.025$$

İNŞA-AT işletmesinin 2013 dönemine ilişkin ortak (müşterek) maliyetleri 64.500 TL' dir.

9. Bu bilgilere göre İNŞA-AT işletmesinin ortak maliyet yükleme payı kaç TL dir?

- A) 0,104
- ☒ B) 0,215
- C) 0,263
- D) 0,514
- E) 0,792

10. Yukarıdaki bilgilere göre İNŞA-AT işletmesinin "inşaat ve onarım işleri" nin ortak maliyetlerden aldığı maliyet payı kaç TL dir?

- A) 47.335
- B) 41.369
- C) 35.541
- ☒ D) 29.025
- E) 19.137

11. Aşağıdakilerden hangisi taahhüt (yıllara yaygın) inşaat işine ilişkin maliyetlerin takip edildiği maliyet hesabıdır?

- A) 740 Hizmet Üretim Maliyeti
- B) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- C) 272 Hazırlık ve Geliştirme Giderleri
- D) 622 Satılan Hizmet Maliyeti
- E) 720 Direkt İşçilik Giderleri

12. Aşağıdakilerden hangisi TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standardına göre sözleşme gelirin ölçümünde kullanılan değerlendirme yöntemidir?

- A) Net gerçekleşebilir değer
- B) Cari değer
- C) Gerçeğe uygun değer
- D) Maliyet değeri
- E) Kalıntı değeri

(ii) Güvenilir biçimde ölçülebilenler.

12. Sözleşme geliri alınan veya alınacak olan hakedişlerin gerçeğe uygun değeri ile ölçülür. Sözleşme gelirin ölçülmesi gelecekteki olayların sonuçlarına bağlı çeşitli belirsizliklerden etkilenir. Olaylar meydana geldikçe ve belirsizlikler çözümlendikçe tahminlerin sık sık gözden geçirilmesi gerekir. Bu nedenle sözleşme geliri tutarı dönemden döneme artabilir veya azalabilir. Örneğin:

13. Aşağıdakilerden hangisi TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standardına göre belirli bir sözleşme ile doğrudan ilişkili maliyet olarak kabul edilemez?

- A) Satış maliyetleri
- B) Tesis ve makine kiralama maliyetleri
- C) İnşaatte kullanılan tesis ve makinelerin amortismanı
- D) İnşaat alanı işçilik maliyetleri
- E) İnşaatte kullanılan malzemelerin maliyeti

14. Aşağıdakilerden hangisi TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standardına göre birbiri ile yakından ilişkili ve bağımlı birden çok varlığın inşasına örnektir?

- A) Kanal inşaatı
- B) Köprü inşaatı
- C) Gemi inşaatı
- D) Rafineri inşaatı
- E) Yol inşaatı

(c) Sözleşme kapsamında görülen maliyetler, yapılmadıkça kabul edilemez.

17. Belli bir sözleşmeyle doğrudan ilişkili maliyetler aşağıdakileri kapsar:

- (a) Gözetim dahil inşaat alanı işçilik maliyetleri;
- (b) İnşaatte kullanılan malzeme maliyetleri;
- (c) İnşaatte kullanılan tesis ve makinelerin amortismanı;
- (d) Tesis, makine ve malzemelerin inşaat alanına getirilmesi ve buradan götürülmesi ile ilgili taşıma maliyetleri;
- (e) Tesis ve makine kiralama maliyetleri;
- (f) Sözleşmeyle doğrudan ilişkili tasarım ve teknik destek hizmeti maliyetleri;
- (g) Tahmini garanti maliyetleri dahil olmak üzere, garanti kapsamında yapılan işler ve büyük onarımlara ilişkin öngörülen maliyetler ve
- (h) Üçüncü kişilerin ödeme talepleri.

Bir inşaat sözleşmesi köprü, bina, baraj, kanal, yol, gemi veya tünel gibi tek bir varlığın inşası için yapılmış olabilir. İnşaat sözleşmesi tasarım, teknoloji ve fonksiyon veya nihai amaç ya da kullanım açısından birbiriyle yakından ilişkili veya birbirine bağımlı birden çok varlığın inşası ile ilgili de olabilir. Bu tür sözleşme örnekleri rafineri inşaatı ve diğer fabrika veya tesislerdeki karmaşık parçaların inşasını içerir.

15. Taahhüt (yıllara yaygın) inşaat işi yapan KARAN işletmesi Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü'nün "meteoroloji istasyon binası" yapımı işi için 19.000 TL geçici teminatı nakden yatırmıştır. Bu bilgilere göre işletmenin yapacağı muhasebe kaydında borçlandırılacak hesap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabı
B) 157 Diğer Stoklar hesabı
C) 100 Kasa hesabı
D) 326 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı
E) 259 Verilen Avanslar hesabı

16. PRS özel inşaat işletmesi 40 dairelik konut inşaatı için temel kazma faaliyetini tamamladıktan sonra zemini sağlamlaştırmak amacıyla 12 kamyon çakıl taşıyı temelin zeminine dökmüştür. İnşaatta kullanılan çakıl taşlarının toplam maliyeti 4.200 TL' dir. Bu bilgilere göre işletmenin çakıl taşı kullanımına ilişkin yapacağı muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 740 Hizmet Üretim Maliyeti hesabı borçlu;
150 İlk Madde ve Malzeme hesabı alacaklı
B) 710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabı borçlu; 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı alacaklı
C) 151 Yarı Mamuller Üretim hesabı borçlu;
150 İlk Madde ve Malzeme hesabı alacaklı
D) 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı borçlu;
100 Kasa hesabı alacaklı
E) 150 İlk Madde ve Malzeme hesabı borçlu;
150 İlk Madde ve Malzeme hesabı alacaklı

Geçici Teminat

= İhale (teklif) Bedeli × Bildirilen Geçici Teminat Oranı

126 Verilen Depozito ve Teminatlar X

100 Kasa

X

Arsa inşaat faaliyetine getirildikten sonra inşaat faaliyetlerine başlanmaktadır. Bu durumda daha önce alınıp 150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI'na kaydedilen çimento demir, tuğla gibi malzemeler inşaat faaliyetlerinde kullanılmaya başlandığında bu hesabın alacağına ve "710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME HESABI"nın borcuna yazılarak oluşan üretim maliyetleri kayıt altına alınacaktır.

17. Aşağıdakilerden hangisi TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standardına göre müşteriden geri kazanılabilme olasılığı düşük olan sözleşme maliyetlerini muhasebeleştirme yaklaşımıdır?

- A) Gider Tahakkukları hesabında muhasebeleştirmek
- B) Gider olarak muhasebeleştirmek
- C) Amortismanına tabi tutmak
- D) Özel Fonlar hesabında beş yıl içinde itfa etmek
- E) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında muhasebeleştirmek

18. Aşağıdakilerden hangisi Kamu İhale Kanunu'na göre "bütün isteklilerin teklif verebildiği" inşaat ve onarım işi ihale usulüdür?

- A) Açık ihale usulü
- B) Pazarlık usulü
- C) Kapalı ihale usulü
- D) Belli istekliler arasında ihale usulü
- E) Standart ihale usulü

34. Müşteriden geri kazanılabilme olasılığı düşük olan sözleşme maliyetleri hemen gider olarak muhasebeleştirilir.

Açık ihale usulü (4734 Sayılı KİKanunu Madde 19) :
Bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Bu usul ile yapılacak ihaleler için gerekli ihale dokümanı 9/(b;ç) maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde hazırlanır.

19. Belirli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirlendiği projeye ne ad verilir?

- A) Etüt projesi
- B) Ön proje
- C) Uygulama projesi
- D) İhale projesi
- E) Röleve projesi

Uygulama projesi : Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi,

20. Aşağıdakilerden hangisi 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4. maddesine göre "hizmet" olarak kabul edilir?

- A) Küçük onarımlar
- B) Tamamlama
- C) Büyük bakım
- D) Bakım onarım
- E) İhrazat

Hizmet : (Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.) Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,

Bakım onarım cevabı verilmiş fakat (A) ve (C) şıkkıda yanıltıcı benim fikrime göre, büyük ve küçük neye göre tespit edilecek

21. KSM Süt Üretim Tesisleri çeşitli merkezlerden süt toplayarak, süt ürünleri üreten bir işletmedir. İşletme, kendi bünyesinde Tetra Pak şişelerin üretimini yapan bir tesis yaptırmak istemektedir. Bu tesisin yapılması için ASM İnşaat işletmesi ile anlaşmıştır. ASM İnşaat 8 ay sonra tesisi teslim edecektir. Bu bilgilere göre ASM İnşaatın faaliyeti aşağıdaki inşaat türlerinden hangisidir?

- A) Kamu inşaat işletmesi
- B) Taahhüt şeklinde inşaat işletmesi
- C) Özel inşaat işletmesi
- D) Yıllara yaygın inşaat işletmesi
- E) İhale inşaat işletmesi

İnşaat Taahhüt İşletmeleri

Taahhüt şeklindeki özel veya kamu sektörüne yapılan ve genellikle yıllara yaygın inşaat ve onarım işi niteliğinde olan inşaat işlerini gerçekleştiren işletmelerdir. Başkası adına yapılan inşaat işleri taahhüt kapsamında yer almakta ve uygulamada taahhüt şeklindeki inşaat ve onarım işleri olarak ifade edilmektedir. Ancak bir inşaat faaliyetinin taahhüt şeklinde inşaat ve onarım işi olarak değerlendirilebilmesi için aşağıda verilen unsurları taşıması gerekmektedir (Şenlik, 2011, s.24).

1. İşin yapılmasını isteyen bir taraf bulunmalı (inşaat sahibi),
2. İşin yapılmasını üstlenen tarafın olmalı (müteahhit),
3. Sözleşmeye konu olan inşaat ve onarım işi bulunmalı (inşaat işi) ve
4. İnşaat ve onarım işi belli bir parasal bedel karşılığında yapılmalıdır.

Özel (Yap-Sat) İnşaat İşletmeleri

Özel inşaat işleri, kendi nam ve hesabına bina inşa edip, daire, kat ve dükkan şeklinde satmak veya satmak amacı olmaksızın kendi ihtiyacı için kişilerin kendi arsası üzerine yapmış oldukları inşaat işlerini kapsamaktadır (Kurban, 2006, s.1). Bina inşa edip daire, kat ve dükkan halinde satanlar, bu inşaatı kendi arsaları üzerine yapabilecekleri gibi arsa karşılığında belirli sayıda daire, kat ve dükkan vermek suretiyle de yapabilirler (Kızılot, 2008, s.311). Bu durumda özel inşaat işletmelerini taahhüt işletmelerinden ayıran temel özellikler şöyledir:

- Özel inşaat işletmeleri ticari kazanç elde etmek amacıyla kendi nam ve hesaplarına inşaat yaparlar,
- Özel inşaat işletmeleri satmak amacıyla inşaat yaparlar,
- Pazarlama ve satış sorumluluğu işletmeye aittir ve
- Kâr veya zararın belirlenmesinde işin bitmesi yeterli değildir, aynı zamanda satış işleminin de tamamlanması gerekmektedir.

Örnek İnşaat Taahhüt İşletmelerine bir örnek ama cevap olarak (C) şıkkı verilmiş

22. İnşaat işlerinde riskleri paylaşmak, alanında uzmanlaşmış kişilerden yararlanmak, verimliliği artırmak gibi nedenlerle yüklenicilere yardımcı olan gerçek veya tüzel kişilere ne ad verilir?

- A) Yapı müteahhidi
- B) Proje yöneticisi
- C) Taşeron
- D) İnşaat sahibi
- E) Üst yüklenici

23 - 25 numaralı soruları aşağıdaki bilgiye göre cevaplayınız.

SALİM İşletmesi iki yıl boyunca yürüttüğü Sağlık Ocağı inşaat işini 26 Ocak 2014 tarihi itibarıyla tamamlamıştır. İşletme Sağlık Ocağı inşaat işini 140.000 TL ihale bedeli ile üstlenmiştir. İşletmenin bu inşaat işine ilişkin hesapların durumu şöyledir:

740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HS.	741 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA HS.
(2013) 26.000	35.000 (2013)
(2014) 49.000	45.000 (2014)
75.000	80.000

170 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM MALİYETİ HS.	350 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HS.
(2013) 35.000	62.000 (2013)
(2014) 45.000	78.000 (2014)
80.000	140.000

SALİM işletmesi dönem kârı veya zararını Gelir Vergisi Kanunu'nun 42. Maddesi'ne göre işin bittiği yıl katı olarak tespit etmektedir ve bu nedenle "Tam Bitim Yöntemi" ni uygulamaktadır.

23. Bu bilgilere göre satılan hizmetin maliyetine ilişkin yapılan muhasebe kaydında alacaklandırılacak hesap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma hesabı
- B) 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabı
- C) 740 Hizmet Üretim Maliyeti hesabı
- D) 730 Genel Üretim Giderleri hesabı
- E) 170 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyeti hesabı

Muhasebe uygulamasında 740 hizmet üretim maliyeti hesaplarında fiili (gerçekleen) tutarlar kayıt altına alınırken 741 yansıtma hesapları aracılığı ile 170-178 yıllara yaygın inşaat maliyetleri hesabına aktarılan maliyetler standart tutarlar olmaktadır. Böylece dönem sonunda maliyet hesapları ile yansıtma hesapları kapatılırken ortaya çıkan olumlu veya olumsuz farklar net bir şekilde görülür.

24. SALİM işletmesi Sağlık Ocağı inşaat işini tamamlaması nedeniyle Gelir Vergisi Kanunu'nun 42. Maddesi gereği, düzenleyeceği beyannameyi ne zaman verir?

- A) 01 Mart 2015'den 25 Mart 2015 akşamına kadar
- B) 25 Mart 2014 akşamına kadar
- C) Hem 25 Mart 2013'te hem de 25 Mart 2014'te
- D) Mart 2015'in sonuna kadar
- E) 15 Mart 2015 akşamına kadar

Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri

Kanun Ad GELİR VERGİSİ KANUNU

Madde No 42

Kapsam

(2361 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle değişen madde.) Birden fazla takvim yılına sirayet eden **(5035 sayılı Kanunun 48/4-a maddesiyle değişen ibare. Geçerlilik; 01.01.2004, Yürürlük; 02.01.2004)** inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde **(1)** kar veya zarar **işin bittiği yıl katı olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir.**

Mükellefler bu madde kapsamına giren hallerde her inşaat ve onarma işinin hasılat ve giderlerini ayrı bir defterde veya tutmakta oldukları defterlerin ayrı sayfalarında göstermeye ve düzenleyecekleri beyannameleri işlerin ikmal edildiği takvim yılını takip eden yılın **(5766 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişen ibare, Yürürlük: 06.06.2008)** **Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar (2)** vermeye mecburdurlar.

23 - 25 numaralı soruları aşağıdaki bilgiye göre cevaplayınız.

25. SALİM işletmesi TMS 11 İnşaat Sözleşmesi standardına göre dönem kârı veya zararını "tamamlama yüzdesi yöntemi" ne göre tespit etmeye karar vermiştir. Buna göre, SALİM işletmesinin büyük defter hesaplarından yararlanarak 2013 dönemi sonundaki tamamlama yüzdesi kaçtır?

- A) 18,57
B) 32,50
C) 44,60
D) 53,06
E) 74,28

SALİM İşletmesi iki yıl boyunca yürüttüğü Sağlık Ocağı inşaat işini 26 Ocak 2014 tarihi itibarıyla tamamlamıştır. İşletme Sağlık Ocağı inşaat işini 140.000 TL ihale bedeli ile üstlenmiştir. İşletmenin bu inşaat işine ilişkin hesapların durumu şöyledir:

740 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ HS.	741 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA HS.
(2013) 26.000	35.000 (2013)
(2014) 49.000	45.000 (2014)
75.000	80.000

170 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM MALİYETİ HS.	350 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HS.
(2013) 35.000	62.000 (2013)
(2014) 45.000	78.000 (2014)
80.000	140.000

SALİM işletmesi dönem kârı veya zararını Gelir Vergisi Kanunu'nun 42. Maddesi'ne göre işin bittiği yıl katı olarak tespit etmektedir ve bu nedenle "Tam Bitim Yöntemi" ni uygulamaktadır.

$$\text{Tamamlanma Yüzdesi} = \frac{\text{O Güne Kadar Katlanılan Maliyetler}}{\text{O Güne Kadar Katlanılan Maliyetler} + \text{İnşaatın Tamamlanması İçin Gereken Ek Tahmini Maliyetler}}$$

$$\text{Tamamlanma Yüzdesi} = 26.000 / 80.000 = 0,325 = 32,5$$